

G. J. Borjas: We Wanted Workers. Unraveling the Immigration Narrative (2016)

Jeden z nejvýznamnějších amerických a světových odborníků na migraci, prof. ekonomie a sociální politiky na Harvard Kennedy School

Velmi přesvědčivě vyvrací zavedené klišé o migraci: že je univerzálně prospěšná a přínosná pro všechny



EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

MŠMT
MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

- Pomocí dat, převážně americké provenience ukazuje, jak je tento závěr zjednodušený a ve své podstatě mylný
- Sám Borjas imigroval do USA z Kuby, vystudoval Columbia university a stal se významným odborníkem na migraci
- Ve své knize zkoumá a analyzuje přímé ekonomické efekty imigrace: jak ovlivňují přijímající zemi, její mzdy, zaměstnanost , sociální výdaje a celkový blahobyt.

- Imigranti jsou žádaným zbožím, protože zaplňují prázdná místa na pomyslných „montážních linkách“, o které nemají domácí pracovníci zájem
- Imigranti v cílové zemi nejenom pracují, ale také spotřebovávají, odvádějí daně, čerpají programy státní sociální pomoci, a to má významné důsledky pro přijímající zemi a její ekonomiku
- Tyto důsledky mohou být pozitivní nebo negativní v závislosti na tom, jaké skupiny domácích občanů jsou dotčeny a jaké typy imigrantů přicházejí

- Imigrace generuje fiskální zátěž, která vzniká z excesivní participace imigrantů na veřejných sociálních politikách a podpůrných programech
- Co znamená skutečnost, že dřívější imigranti vydělávají více než ti dnešní? Za tento výdělkový rozdíl je odpovědný pokles vzdělání, schopností a dovedností, kterými imigranti disponují; dřívější imigranti byli schopnější a vzdělanější

- **Výsledek: imigrace někomu blahobyt zvyšuje, jiným zase snižuje.
Imigrace má své vítěze a poražené.
Borjas označuje migraci za vládní redistribuční program.**

Lenon's Imagine

- Autor si představuje svět bez hranic.
- Volný obchod by měl vyrovnávat ceny (podle zákona jediné ceny) a vyrovnávat důchodové nerovnosti
- Dekády liberálních politik však důchody a mzdy nesrovnaly, což Borjas dokazuje na zemích USA- Mexiko.
- Důchodové disparity vzrostly a reálná mzda v Mexiku ještě poklesla.
- Pohyb lidí přináší sociální, kulturní, náboženské politické problémy
- Podle Borjase: kulturní a etnická diverzita tenduje spíše k redukci sociální solidarity

- Migrační vlny do USA: na počátku 20. století přicházeli imigranti z Německa, Velké Británie, Itálie, Ruska, Polska.
- Ti současní přicházejí z Mexika, Filipín, Indie
- Zásadní rozdíl je ve vzdělání, schopnostech a ekonomickém statusu.
- V roce 2014 8% domácích pracovníků nedokončilo střední školu, z imigrantů to bylo 28%. Největší podíl tvoří imigranti s nízkým vzděláním.

- Ekonomický potenciál imigrantů signalizuje mzda, kterou získají v prvním zaměstnání, tzv. „*entry wage*“
- Ta odráží schopnosti a zkušenosti, které si imigranti přinášejí s sebou, a to vypovídá o jejich produktivitě
- V roce 1960 byl mzdový rozdíl mezi domácími pracovníky a imigranty 11%, v roce 2010 to bylo již 28%.

- Soumrak pracovních příležitostí pro „modré límečky“ činí pro nízko kvalifikované najít a udržet si dobře placenou práci obtížným
- Dochází k poklesu jejich ekonomického statusu
- 2010 průměrný domácí pracovník měl více než 13 let vzdělání, průměrný imigrant ani ne 9 let (přičemž každý dodatečný rok zvyšuje výdělek o 10%)

Asimilace imigrantů

- Závisí na jejich zkušenosti, motivacích a očekáváních
- Pokud jim asimilace přináší zisky, budou ochotni účastnit se akcí, které jim asimilaci usnadní (např. naučí se jazyk)
- Pokud budou očekávat, že je lepší zůstat v uzavřené skupině, zůstanou tam
- Výdělky těch, kteří přišli v 80. letech, vzrostly v první dekádě o 5%, těch, co přišli o dekádu později, nevzrostly vůbec.
- Proces ekonomické asimilace se tak zpomaluje.
- Vzdělanější se asimilují rychleji, snáze se naučí jazyk.

- Pokud imigranti očekávají, že nové dovednosti uplatní v praktickém životě, budou ochotnější; to platí, pokud najdou jen málo etnických krajanů, pak mají motiv získávat schopnosti pro širší interakce s okolím.
- Pokud najdou velkou enklávu krajanů, potřebují tyto kontakty mnohem méně
- Je to maximalizační volba za daných omezení: volí tu nejvýhodnější alternativu pro sebe

- Dnes čelí imigranti dramaticky jiným podmínkám než dříve
- Dříve nacházeli práci ve zpracovatelském průmyslu, tyto pozice se stávaly dobře placenými, stabilními, odborově organizovanými, postupně získávali i společenský status – pro imigranty to byla cesta do střední třídy.
- Dnes je pozic pro nízko kvalifikované mnohem méně, trh je penalizuje nízkou mzdou, nenabízí ochranu ani výhody.
- Podle výsledků zkoumání Borjase, 10% zvýšení velikosti skupiny pracovníků s danými schopnostmi, redukuje mzdu této skupiny o 3%.

Jak se změní trh práce po pozitivním nabídkovém šoku?

- Pokud budou imigranti s domácími pracovníky dokonalé substituty, budou jim zaměstnavatelé vyplácet nižší mzdy, protože k dispozici bude více pracovníků
- **Tak imigranti snižují mzdy domácích pracovníků**
- Pokud jsou s nimi spíše v komplementárním vztahu, pak zvyšují produktivitu domácích pracovníků i jejich mzdu
- Domácí pracovníci mohou migrovat do míst, kde imigranti nejsou, zaměstnavatelé naopak mohou realokovat své firmy tam, kde imigranti nabízejí své služby ve větší míře

Kdo imigrací získává a kdo ztrácí?

- Imigranti snižují ceny specifických zboží a služeb – zlevňují úklidové služby; nižší náklady mají všichni, kteří imigranty zaměstnávají – firmy, hotely, domácnosti, zvyšují tedy blahobyt některých domácích
- Vydělávají hlavně firmy, tedy vlastníci kapitálu
- **Dochází k redistribuci bohatství od vlastníků práce k vlastníkům kapitálu**
- Někteří imigranti si otevírají vlastní firmy a generují zisky
- Zvyšují poptávku po zboží
- Vzdělaní imigranti akcelerují inovace

- V dlouhém období imigrace nemění průměrnou mzdu ani firemní zisky
- Borjas si klade otázku: jak dlouhé je takové dlouhé období?
- V dlouhém období je velmi obtížné fiskální benefit změřit, neboť děti imigrantů mohou získat vzdělání a být přínosem, na straně druhé přinášejí imigranti kulturní a politickou zátěž, což jsou dodatečné náklady, které mohou brzdit hospodářský rozvoj.

Fiskální vliv

- Jak imigranti ovlivňují výdaje na programy sociálního státu?
- Benefity sociálního státu působí na imigranty jako magnet (Nelze mít svobodnou imigraci a stát blahobytu, říká M. Friedman)
- Statistika dokládá, že domácnosti imigrantů přijímají pomoc státu častěji než domácnosti domácích pracovníků.
- Pokud jako jednotku bereme domácnost, pak podle statistických dat ta imigrantská má vysokou míru užití státu blahobytu a rozdíl mezi domácími a imigranty v čase roste (2015 46% domácností imigrantů dostává nějaký typ státní pomoci)
- Domácnosti imigrantů jsou také četnější, mají více dětí.

- Pokud uvažujeme jednotlivé osoby, pak rozdíl není (děti imigrantů narozené v USA mají americké občanství). Ale to je pouhý kalkul.
- Benefits pocházejí z komplementarity imigrantů a domácích pracovníků, zvyšují jejich produktivitu a zvyšují i zisky domácích vlastníků firem.
- Jakkoli „průměrný“ člověk není imigrací ovlivněn, **imigrace domácím pracovníkům bere a vlastníkům kapitálu dává. Jde o redistribuci blahobytu od pracovníků k firmám.**

Imigrační přebytek

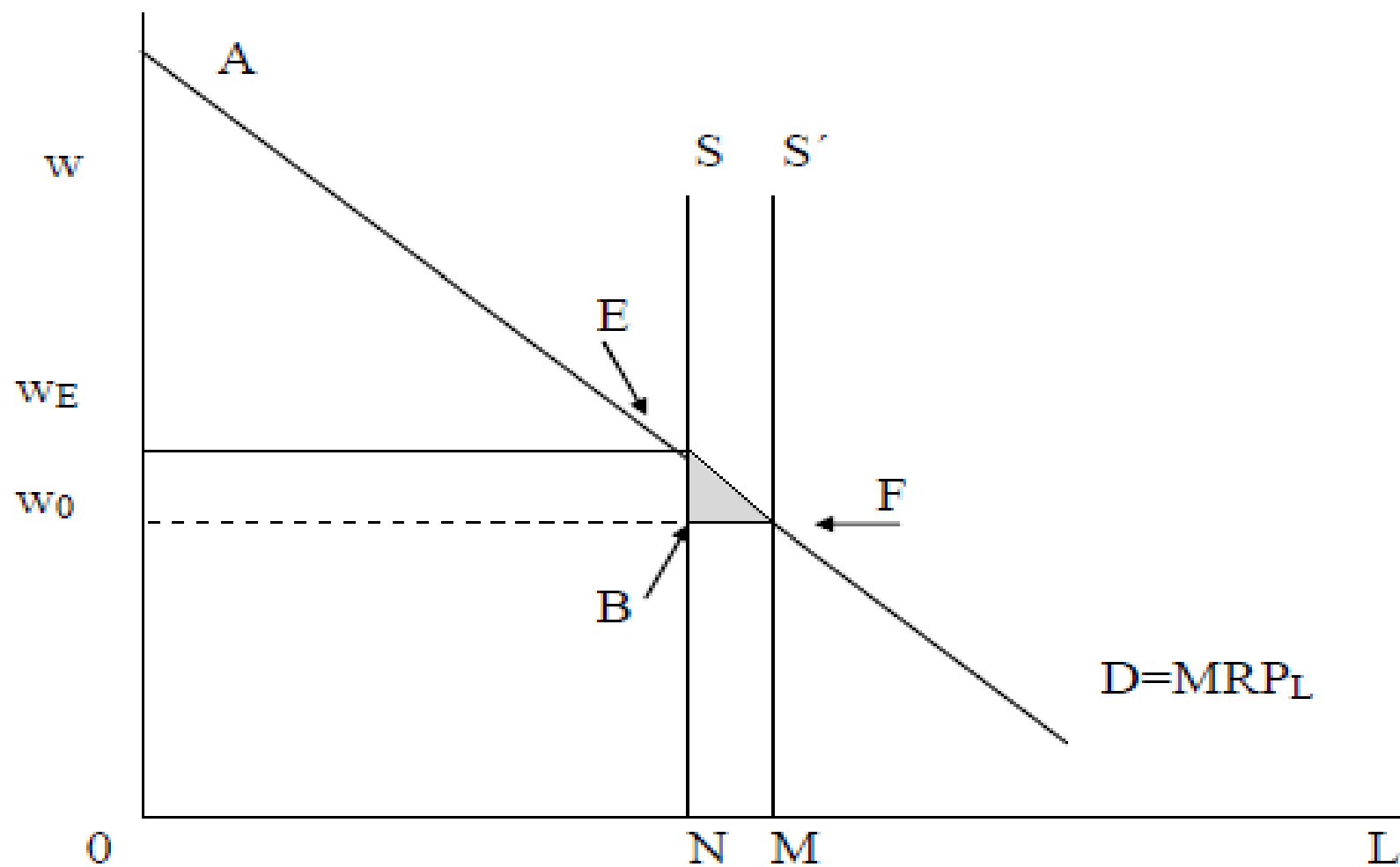
- **V krátkém období vzniká tzv. imigrační přebytek**, což jsou nezaplacené části mezních produktů imigrantů, které nedostali zaplacené ve mzdách, a které získávají vlastníci kapitálu.
- Každý pracovník získává mzdu ve výši mezního produktu posledního najatého pracovníka. Tím, že se zvyšuje nájem práce, mzda klesá.

- **Imigrační přebytek** – je ekonomickým přínosem z migrace pro cílovou zemi: měří zvýšení produktu, který je výsledkem imigrace, a který migranti nedostanou zaplacen
- V grafu trojúhelník EFB
- Získávají ho domácí vlastníci kapitálu

- Imigrace redistribuuje důchody od vlastníků práce k vlastníkům kapitálu

- Imigrační přebytek: $IS = \frac{1}{2} \cdot (w_E - w_0) \cdot (M - N)$
- $IS / NI = \frac{1}{2} \cdot (w_E - w_0) / w_0 \cdot (M - N) / M \cdot w_0 M / NI$
- Neoklasický model: vláda může migraci regulovat pomocí politik
- Opatření ovlivňují očekávané příjmy ve zdrojových i cílových zemích

Obr. 9.6 : Imigrační přebytek

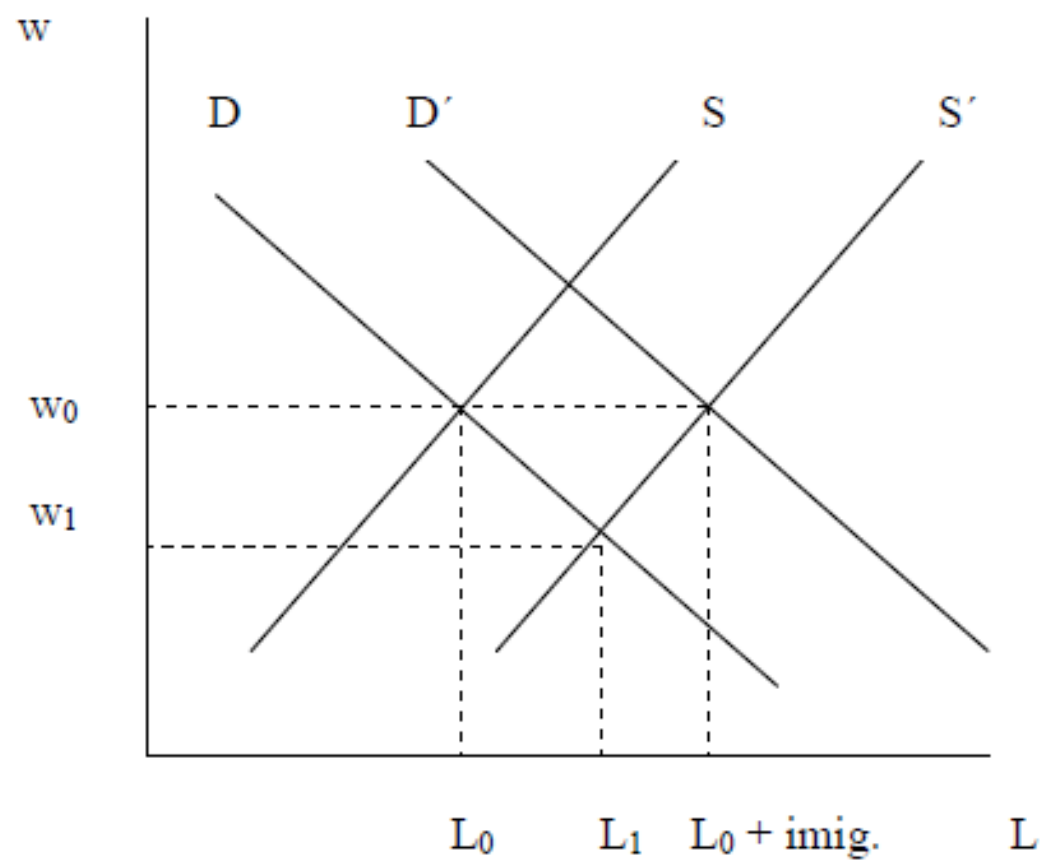


- Imigrační přebytek existuje jen v krátkém období.
- V dlouhém období se zvýší produktivita práce. Jednak pracovníci pocítují konkurenci, začnou pracovat usilovněji. Jednak klesla mzda, to zvyšuje zisky firem a ony mohou najmout další kapitál. Zvýší se vybavenost práce kapitálem, poptávka se posouvá doprava a mzda se opět zvyšuje. Může to být až na původní úroveň.

V dlouhém období imigrační přebytek mizí.

- **V dlouhém období** imigrace nemění průměrnou mzdu ani zisky firem, v dlouhém období domácí pracovníci ani domácí firmy nezískávají ani neztrácejí. Imigrační přebytek se v dlouhém období rovná nule.
- Vracíme se k diskutované otázce: jak dlouhé je dlouhé období?

Obr. 9. 5: Vliv imigrace v dlouhém období (domácí pracovníci a imigranti jsou dokonalými substituty)



- Cobb-Douglasova produkční funkce $Q = A \cdot K^a \cdot L^{1-a}$ s konstantními výnosy z rozsahu, na trhu VF je dokonalá konkurence ($MP_K = v$, $MP_L = w$), mzdová sazba musí být v LR konstantní. Proto imigrace snižuje w pouze v krátkém období, v LR roste kapitálová zásoba, PP a w se vrací na původní úroveň.

Závěr

- Fiskální zátěž je cenou, kterou lidé platí na snižování bídý na planetě. A měli by vědět, že zavedení imigrační politiky znamená, že se budou o tuto zvláštní skupinu starat. Masívní imigrace žádá masívní vládní programy a masívní redistribuci bohatství.
- Taková musí být reálná debata o imigrační politice, a o její ceně, kterou budou platit všichni.
- A tyto poznatky jsou vhodné také pro evropské země, které čelí nebývalým migračním vlnám.



EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání



Toto dílo podléhá licenci Creative Commons
Uveďte původ – Zachovejte licenci 4.0 Mezinárodní.

